

Hâkimler kanunu

(Resmî Ceride ile neşir ve ilâm : 20/III/1926 - Sayı : 326)

No.
766

BAŞLANGIÇ

Hâkimlerin sınıfları

BİRİNCİ MADDE — Hâkimler iki sınıftır.

Birincisi : muhakeme icrasına memur hâkimlerdir. İcra reisleri ile muavinleri ve müddeiumumilerle muavinleri ve mustantikler bu sınıftandır. Vekâlet teftiş heyeti reisi ve adliye müfettişleriyle zat ve hukuk ve ceza işleri müdürleri bu sınıf dahilinde sayılır.

İkncisi : temyiz mahkemesi hâkimleridir. Baş müddeiumumî bu sınıftandır. Vekâlet müsteşarı bu sınıf dahilinde sayılır.

Birinci fasıl

Hâkimlerin evsaf ve şeraiti ve dereceleri hâkimliğe kabul şartları

İKİNCİ MADDE — Hâkimlik sınıfına girebilmek için :

- 1 - Türk olmak,
 - 2 - Yirmi yaşını bitirmiş olmak,
 - 3 - Mükellefiyeti askeriye kanununca askerliğini yapmış veya askerliğe elverişli olmadığı anlaşılmış bulunmak veya tecil edilmiş olmak,
 - 4 - Bulaşıcı hastalığı veya başka illeti olmamak ve vazifesini görmeğe mâni sakatlığı bulunmamak,
 - 5 - Mahkemelerden verilen katî bir ilâmı ağır hapis veya o derecede bir ceza ile veya namus ve haysiyete dokunur bir cürümden veyahut vazifei memuriyetini süiistimalden dolayı hapis ile mahkûm veya süihal ile dile düşmemiş olmak,
 - 6 - Darilfünun hukuk fakültesinden veya Hukuk mektebinden mezun olmak veyahut eenebi bir Hukuk fakültesinden mezuniyet ruusunu haiz olupta Hukuk fakültesi veya mektebi programlarına nazaran noksan kalan derslerden bilimtihan ehliyetini gösterir tasdikname almış bulunmak,
 - 7 - Bir mahkeme yanında zabıt kitabeti vazifesini en aşağı altı ay yapmak suretile tatbikat görmüş olmak,
- Şarttır.

Hâkimlerin dereceleri

ÜÇÜNCÜ MADDE — Birinci sınıf hâkimlerin dereceleri aşağıda gösterilmiştir :

- 1 - Dördüncü mertebe müddeiumumî muavinliği, üçüncü mertebe aza mülâ zimliği, dördüncü mertebe müstantiklik ve üçüncü mertebe hâkim muavinliği;

2 - Üçüncü mertebe müddeiumumî muavinliği, ikinci mertebe aza mülâzimliği, üçüncü mertebe müstantıklık, ikinci mertebe hâkim muavinliği, sıfatı hakimiyeti haiz üçüncü mertebe icra muavinliği, dördüncü mertebe azalık, üçüncü mertebe sulh hâkimliği, dördüncü mertebe mahkemei asliye müddeiumumiliği ve üçüncü mertebe hâkimlik;

3 - İkinci mertebe müddeiumumî muavinliği, birinci mertebe aza mülâzimliği, ikinci mertebe müstantıklık, birinci mertebe hâkim muavinliği, sıfatı hâkimiyeti haiz ikinci mertebe icra muavinliği, üçüncü mertebe azalık, ikinci mertebe sulh hâkimliği, üçüncü mertebe mahkemei asliye müddeiumumiliği, üçüncü mertebe başmüddeiumumî muavinliği, dördüncü mertebe cinayet müddeiumumiliği, dördüncü mertebe icra riyaseti, ikinci mertebe hâkimlik, dördüncü mertebe mahkemei asliye riyaseti ve adliye müfettiş muavinliği;

4 - Birinci mertebe müddeiumumî muavinliği, birinci mertebe müstantıklık, sıfatı hâkimiyeti haiz birinci mertebe icra muavinliği, ikinci mertebe azalık, birinci mertebe sulh hâkimliği, ikinci mertebe mahkemei asliye müddeiumumiliği, ikinci mertebe başmüddeiumumî muavinliği, üçüncü mertebe cinayet müddeiumumiliği, üçüncü mertebe icra riyaseti, birinci mertebe hâkimlik, üçüncü mertebe mahkemei asliye riyaseti ve üçüncü mertebe adliye müfettişliği;

5 - Birinci mertebe azalık, birinci mertebe mahkemei asliye müddeiumumiliği, birinci mertebe başmüddeiumumî muavinliği, ikinci mertebe cinayet müddeiumumiliği, ikinci mertebe icra riyaseti, ikinci mertebe mahkemei asliye riyaseti, ikinci mertebe cinayet riyaseti ve ikinci mertebe adliye müfettişliği;

6 - Temyiz başmüddeiumumî başmuavinliği, birinci mertebe cinayet müddeiumumiliği, birinci mertebe icra riyaseti, birinci mertebe mahkemei asliye riyaseti, birinci mertebe cinayet riyaseti, birinci mertebe adliye müfettişliği, birinci maddede yazılı müdürlükler ve teftiş heyeti reisliği.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İkinci sınıf hâkimlerin dereceleri berveçhi âtidir :

- 1 - Temyiz azalığı, vekâlet müsteşarlığı;
- 2 - Temyiz ikinci reisliği ve temyiz başmüddeiumumiliği;
- 3 - Temyiz başreisliği.

BEŞİNCİ MADDE — Uzaklıklarına veya sıhhî ve idarî esbaptan dolayı hususî vaziyetleri haiz olmalarına binaen İcra Vekilleri Heyetince tayin ve tefrik ve dereceleri tesbit olunan mahallere bu mahaller haricinden gönderilen hâkimlere sü-lüsten bir misle kadar maaş zam ve ana göre tahsisatı fevkalâde ita ve iki senei kâmileye mukabil bir seneye kadar kıdem zammolunur. Bu gibi mahallere gönderilen hâkimler üç senei kâmile nihayetinde başka mahalle tahvillerini bihakkın talep edebilirler. Müracaatları üç ay zarfında terviç olunmayan hâkimlerin istifaları mücaz olup kendilerine memuriyeti sabıklarına muadil memuriyet verilinceye kadar tam maaş ve tahsisat ita kılınır.

ALTINCI MADDE — Hâkimlerden intihap olunan Adliye vekâleti zat ve hukuk ve ceza işleri muavinleriyle Temyiz mahkemesi başmümeyyizlerinin işbu memuriyetlerde geçirdikleri müddetin tamamı hâkimlikte geçirilmiş addolunur.

YEDİNCİ MADDE — Darülfünun hukuk fakültesinden veya Hukuk mektebinden mezun olupta ayrıca bir ecnebi hukuk fakültesinden dahi mezuniyet ruusu almış olanlar birinci sınıfın üçüncü derecesinde bir vazifeye tayin olunurlar.

Darülfünun hukuk fakültesinden veya Hukuk mektebinden mezun olupta hâkimlik sınıfında en aşağı iki sene bulunduktan sonra bir ecnebi hukuk fakültesinde tahsilini bitirmiş olanlar evvelce buldukları derecenin iki derece fev-

kinde bir hâkimliğe terfi hakkını kazanırlar. Kanunen lâzımgelen şeraiti ihraz ederek avukatlık meslekine intisap edenlerin bu meslekte bilfiil geçirdikleri müddetin nisfi hâkimlik sınıfındaki kıdemlerine zammolunur ve o kıdeme göre hak kazandıkları birinci sınıftaki derecelerden birine tayin olunabilirler. Adliye mesleğinde bulunupta teşriî hayata girenlerin mebuslukta geçirdikleri müddet kıdemlerine zammolunur.

İkinci fasıl

Hâkimlerin intihap ve terfiye taltif ve tahvilleri

İntihap encümeni

SEKİZİNCİ MADDE — Hâkimlerin intihap ve terfi ve tahvilleri ve ihtiyaç halinde işten el çektirilmeleri ve haklarında takdir veya inzibat muamelelerinin tayini intihap encümeni kararla yapılır. İntihap encümeni Temyiz mahkemesi reislerinden birinin riyasetinde olmak üzere vekâlet müsteşarı ile üç temyiz azasından ve zat işleri müdürü ile ceza ve hukuk işleri müdüründen ve teftiş heyeti reisinden teşekkül eder. Encümen reisi ile temyiz heyetine mensup azalar her altı ayda bir Temyiz mahkemesi umumî heyetince intihap olunurlar. Adliye vekili encümenin tabii reisi dir. Temyiz reisinin mazereti halinde müsteşar vekâlet eder. Reyler müsavi olursa reisin bulunduğu taraf tercih olunur ve heyetten altı zat bulunmadıkça intihap encümeni toplanamaz. Verilen kararlardan intihaba ait olanları Adliye vekili tarafından tasvip olununca tasdik âliye arz olunur.

İntihap kararları esbabı mucibe beyanile vekil tarafından reddolunabilir. İntihap encümeninin inzibat muamelesine müteallik kararları vekâlet tarafından alâkadarlara tebliğ olunur. İtiraz müddeti tebliğ tarihinden itibaren on beş gündür. İtiraz arzuhali alâkadarların bulunduğu mahal mahkemesine tevdi ve usulü üzere kaydolunarak Temyiz mahkemesi başreisliğine gönderilir. İtiraznameler Temyiz mahkemesi reislerle başmüddeiumumiden ve temyiz dairesinin her birinden alınacak birer azadan mürekkep heyet tarafından tetkik edilir. Bu heyetin vereceği karar katidir. Bu kararlar heyeti mahsusaca tasdik veya itiraz müddetinin geçmesiyle katileşir. Bu takdirde muktazası vekâletçe yapılır. Şu kadar ki hâkimlikten iskat cezası, ağır hapis veya o derece bir ceza veya namus ve haysiyete dokunur bir cürümden dolayı hapis cezasile mahkûmiyetten ileri gelmiş ise derhal icra olunur.

Hâkimlerin terfii

DOKUZUNCU MADDE — Hâkimlerin bir dereceden diğerine terfii o derecede en aşağı üç sene hizmet etmiş olmasına ve bundan sonraki maddede sayılan şartların tahakkuk eylesine mütevakkıftır.

ONUNCU MADDE — Terfi şartlarının tahakkukunu temin için :

1 - Teftiş lâyhaları ile seyret varakalarında takdir ve terfiye lâyük görülen hâkimlerin isimlerini gösterir teftiş heyeti reisliğince bir defter yapılır.

2 - İlmî ehliyeti göstermek için biri hâkimlere ve öbürü müddeiumumilere mahsus Temyiz mahkemesinin her dairesinde ikişer defter tutulur ve bu defterlere verdikleri kararlarla yazdıkları lâyhılardan ilmî isabetleri itibarile mümtaz ve nazarı dikkati calip veya kanunun sarahatine münafi ve hatası fahiş bulunan hâkimler ve müddeiumumiler ait olduğu temyiz dairesinin tensibile ve esbabı mucibe beyanile kaydolunur.

3 - Zat işleri müdürlüğünce, hâkimlerin tayinleri tarihi ile intihap encümenince verilen kararlara göre bir kıdem defteri yapılır. Bu defterler her üç ayda bir vekâlete gönderilip vekâletçe tefrik encümenine havale olunur. Tefrik encümeni, Temyiz mahkemesi umumî heyetinin arasından seçeceği üç kişiyle teftiş heyeti reisi ve zat işleri müdüründen mürekkeptir. Tefrik encümenince bu defterler ve lüzumunda sicil kayıtları esas tutularak hâkimlerin derece ve sınıf itibarıyla liyakat ve ihtisaslarına ve kıdemlerine göre terfi defteri yapılarak ilân olunur. Kıdemde müsavat halinde ehliyet tercihi sesep olur. Bu defterler haricinde terfi icrası caiz değildir. Ancak terfi hakkında mahrum kaldıklarından bahsile vekâlete müracaatta bulunanların istidaları, tedkik için intihap encümenine verilerek, yapılacak tedkikat neticesinde haklı görülürse defter düzeltilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Vazifelerini muvaffakiyetle yapan ve kanunla muayyen olan kıdem müddetini doldurdukları anlaşılan hâkimlerin memuriyet yerleri değiştirilmeksizin yukarı dereceye muhassas maaş verilmek suretile kadro dahilinde terfilere caizdir. Bu kabîl hâkimler kanunun o dereceye verdiği hukuku haizdirler.

ON İKİNCİ MADDE — Vekâlet müsteşarı ile zat ve hukuk ve ceza işleri müdürleri ve Adliye müfettişleri, hâkim sınıfından olmak üzere, Adliye vekili tarafından intihap olunur. Müsteşar, birinci sınıf hâkimlerin altıncı veya beşinci ve müdürler, beşinci derecesinden ve adliye müfettişleri dahi üçüncü maddede yazılı derecelerine göre tayin olup terfilere işbu kanun hükmüne tâbidir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Temyiz mahkemesi azaları üçüncü maddede yazılı derecelerin altıncısında en aşağı üç senehizmeti geçmiş ve terfi defterine ismi yazılmış olanlardan intihap olunur.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — İkinci maddede yazılı şartları haiz olupta yirmi sene bilfil avukatlık edenler veya on sene Darülfünun Hukuk fakültesi veya Hukuk mektebinde hukuk ilimleri müderrisliğinde bulunanlar veya bu iki vazifede geçen hizmetleri itibarıyla muayyen müddeti bitirenlerden metin ahlâkile tanınmış olanlar Temyiz mahkemesi azalığına intihap olunurlar.

ON BEŞİNCİ MADDE — Temyiz mahkemesi azalığı açıldığında Adliye vekili tarafından kanunun aradığı şartları haiz altı zatın adları tezkere ile temyiz mahkemesi başreisliğine bildirilir. İşbu tezkerede avukatlar ile hukuk ilmi okutan ihtisas sahiplerinden namzet gösterildiği surette bunların adedi üçte biri geçemez. Temyiz mahkemesi başreisi umumî heyeti toplayıp zarfı heyetin önünde açarak tezkereyi okur. Sonra gösterilen namzetler hakkında gizli olarak ve başmüdeiumuminin reye iştirakile reyler toplanır. Namzetlerden en çok rey kazanan üç zat ayrılıp bir mazbata ile Adliye vekâletine bildirilir. Bu umumî heyette nisap, Temyiz mahkemesi dairelerinin reisleri ile azaları toponun üçte ikisi ile olur. İntihap muamelesinin bir oturuşta yapılması ve bitirilmesi şarttır. Adliye vekili bu zatlerden birini tercihle azalığına tasdikî âliye arzeder.

ON ALTINCI MADDE — Temyiz mahkemesi ikinci reisleri, başmüdeiumumî dahil olduğu halde umumî heyetin birleşmesiyle yukarıdaki şartlara göre yapılacak intihabatta Temyiz mahkemesi azaları arasından en ziyade rey kazanan üç namzetten birinin Adliye vekili tarafından seçilmesi suretile intihap olunur. Temyiz mahkemesi başmüdeiumumîsi ikinci sınıfa dahil hâkimler arasında olmak üzere doğrudan doğruya Adliye vekili tarafından intihap olunur,

Temyiz mahkemesi başreisi, Temyiz ikinci reislerle başmüddeiumumî arasından Adliye vekili tarafından intihap olunur.

ON YEDİNCİ MADDE — Hâkim sınıfına mensup olanların memuriyetlerinin tahvili muvafakatlerine bağlıdır. Ancak memuriyet yerlerindeki işlerin çokluğuna ve çeşidine göre vazifesinde muvaffakiyet gösteremediği veyahut bir yerde bekası memuriyetinin nüfuz ve itibarına dokunduğu vesikalarla anlaşıldığında rızalarına bakılmaksızın intihap encümeni kararla yerleri değiştirilebilir. Müfettişler ile müddeiumumiler Adliye vekili tarafından gösterilecek lüzum üzerine intihap encümenince hâkimlik sınıfının diğer kısımlarına naklolunur.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Haklarında, tahkikat yapılmasına veya muhakeme altına alınmalarına izin verilen birinci sınıfa mensup hâkimlerin vazifelerinde devamı Adliye kuvvetinin nüfuz ve itibarına yahut tahkikatın selâmeti cereyanına hâlel getirdiği halde netice beklenmeksizin intihap encümeni kararla ve müstacel işlerde doğrudan doğruya vekâletçe muvakkaten işten el çektirilebilir. Vekâletçe doğrudan doğruya işten el çektirildiği takdirde keyfiyet intihap encümenine verilir.

ON DOKUZUNCU MADDE — Yukarıki maddeye göre işten el çektirilenlere tahkikat ve muhakemenin sonuna kadar aylıklarının yarısı verilir. Tahkikat bittiğinde bir muamele tayinine lüzum görülmediği veya derece tenzili veya hâkimlikten ıskattan gayri inzibatî bir muamelekâfi görüldüğü veya muhakeme altına alınması icap eden sebeplerin mahiyetine göre vazifesine iadesinde bir mahzur olmadığı intihap encümenince karar altına alındığı veyahut tahkikat ve muhakemenin sonunda meni muhakemesine veya beraet veya ademi mesuliyetine karar verildiği halde vazifelerine tekrar devam ettirilmekle beraber işten el çektirildikleri müddetçe alamadıkları aylıkların ikinci yarısı verilir.

Üçüncü fasıl

Takdir ve inzibat muameleleri

YİRMİNCİ MADDE — Vazifesinde daimî ikdam ve ehliyeti ve fevkalâde muvaffakiyeti görülenlere intihap komisyonunun kararla vekâletçe takdirname verilir. Takdirnamelerde itasına sebep olan hizmet tasrih edilmek şarttır. Terfi için muayyen her müddet zarfında üç takdirname alanların kıdemlerine bir sene zammolunur. Üçüncü takdirmeden sonra terfi için muayyen olan her müddet zarfında beş takdirname alanlar bir sene kıdem zammına nail olurlar.

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — İnzibat muamelesi : ihtar, tevbih, kıdem tenkisi, derece tenzili ve hâkimlikten ıskattır.

İhtar, yapılan fiil ve hareketin tenbihi mucip olduğunun hâkime yazılmasıdır.

Tevbih, yapılan fiil ve hareketin itabı müstelzim olduğunun hâkime yazılmasıdır.

Kıdem tenkisi, tekaüt hakkına tesiri olmamak üzere kıdem müddetinin altı aydan bir seneye kadar tenkisidir.

Derece tenzili, bir derece aşağı indirmektir.

Hâkimlikten ıskat, hâkimlik meslekinden katî surette çıkarılmaktır.

YİRMİ İKİNCİ MADDE — Vazifeyi ifada sebepsiz teahhür ve intizamsızlık ve kayıtsızlık ve iş sahiplerine sert ve fena muamele gibi haller bir zarar vermemiş olursa ihtar müstelzimidir.

Üç sene içinde bir çok sebeplerden dolayı üç defa ihtarı müstelzim harekette bulunmak veya bir ihtar cezasına uğradıktan sonra yine öyle bir hatayı üç sene içinde tekrar eylemek veya vaka ve haysiyete dokunacak işrete ve sair menhiyata düşkün olmak veya muhakeme sırasında mehabeti bozacak hallere ve hâkimlik âdabına uymayan hareketlere tasaddi etmek veya müzakerenin cereyanını veyahut vazifece gizli tutulması icap eden maddeleri ifşa eylemek ve siyasî cemiyetlere girmek tevbihi müstelzimidir.

İki sene içinde bir çok sebeplerden dolayı üç defa tevbih cezasını müstelzim harekette bulunmak veya bir tevbih cezasına uğradıktan sonra yine öyle bir fiil iki sene içinde tekrar eylemek ve bir gûna kaste makrun olmayarak halli zahir olan meselelerde mükerreren kanunun sarahatine muhalif muamele yapmak veya kezalik mükerreren kanunun sarahatine muhalif karar verdiği Temyiz mahkemesince tutulan defter ile anlaşılmiş bulunmak kıdem tenkisini icap eder.

Vazifesinde aczi veya idaresizliği maddî delil ve sebeplere müstenit vesikalarla anlaşılacak ve bir derece kıdem tenkisi muamelesine uğradıktan sonra yine kıdem tenkisini mucip bir fiil ve harekette bulunmak derece tenzilini müstelzimidir.

İki defa derece tenziline uğradığı halde üçüncü defa yine bu muameleyi müstelzim harekette bulunmak ve kastî olarak kanunun sarahatine mugayir karar verdiği ve muamele yaptığı hüküm ile sabit olmak ve itibar ve haysiyete büsbütün dokunur ve adliye kuvveti hakkında umumî hürmet ve itimadı giderir bir fiil ve harekette bulunduğu anlaşılacak veyahut bir cinayet veya namus ve haysiyete dokunur bir cünhadan dolayı hapis cezasile mahkûm olmak hâkimlikten çıkarılmağı icap eder.

YIRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — İhtar muamelesi ait olduğu dairenin mütaleasile Adliye vekili tarafından yapılır. İhtardan maada inzibat muamelesinin tayini intihap encümenine aittir.

Dördüncü fasıl

Usulü tahkik ve muhakeme

YIRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Hâkim sınıfına mensup olanların vazifelerinden mümbais veya ifayi vazife sırasında vukua getirdikleri cürümlerinden dolayı haklarında yapılması icap eden tahkikat, Adliye vekâletinden verilecek emir ve mezuniyete binaen Adliye müfettişleri veya hâkim sınıfına mensup zevattan biri tarafından yapılır.

Müfettişler, teftiş sırasında muttali olacakları tahkiki mucip ahvali mezuniyet istihsaline hacet olmaksızın tahkik etmek salâhiyetini haizdir. Bu takdirde keyfiyeti derhal vekâlete bildirirler.

YIRMİ BEŞİNCİ MADDE — Tahkikatı yapan zat mustantik sıfat ve salâhiyetini haizdir.

Tahkikat, usulü muhakematı cezaiye ahkâmına tevfiikan icra olunur. Ancak hitamı tahkikatta lüzum veya meni muhakeme kararı verilmeyerek tahkikat evrakı zirine tahkikatı vakianın hulâsa ve netayicini havi fezlekesi yapılır ve ziri müfettiş veya tahkikatı yapan zat tarafından imza edilerek takımile Adliye vekâletine gönderilir.

YIRMİ ALTINCI MADDE — Tahkikat sırasında hakkında şikâyet edilen hâkimin tevkifine lüzum ve ihtiyaç görüldüğü takdirde cinayet mahkemesine

mensup olmayan hâkim cinayet mahkemesince ve cinayet hâkimlerinden olanlar en yakın cinayet mahkemesince tevkif edilebilir.

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Vekâletçe evrakı tahkikiye bittetik hakkin da şikâyet vukubulan hâkime isnat olunan maddelerin mahiyeti ve mevcut esbabı sübutiyesi mücazâtı kanuniyeyi müstelzim bulunduğu takdirde delillere göre tekrar tahkikat icrasına hacet olmayarak lüzum veya meni muhakeme kararı verilmek üzere o hâkim ister cinayet ister asliye mahkemesine mensup olsun bulunduğu cinayet mahkemesi dairesine en yakın bulunan diğer cinayet mahkemesine gönderilir. Bu mahkeme, evrak üzerinde tetkikat yaparak bir hafta zarfında kararını verir.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Lüzumu muhakemesine karar verilen hâkim, cinayet mahkemelerini gören hâkimlerden ise muhakemesi Temyiz mahkemesine; değil ise mensup olduğu cinayet mahkemesine aittir. Evrakın mahkemeye tevdi tarihinden itibaren bilâ fasıla devam suretile muhakeme nihayet bir ayda intaç edilir.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Hâkimlerin şahsî cürümleri hakkındaki takibat ve tahkikat, maznunu aleyh cinayet mahkemesi hâkimlerinden ise, en yakın cinayet mahkemesi müddeiumumi ve mustantıkına, değil ise mensup olduğu cinayet mahkemesi müddeiumumi ve mustantıkına ve muhakemeleri dahi mafevk mahkemesine aittir. Yalnız cinaî cürmü meşhut tahkikatı ahkâmı umumiye tâbidir.

OTUZUNCU MADDE — Adliye müfettişleri ve teftiş heyeti reisi ve encümeni intihaba dahil müdürlerin vazife ve memuriyetlerine müteallik cürümlerden dolayı tahkikat icrası vekâletin memur edeceği zata ve lüzum veya meni muhakeme kararı itası yine vekâletin tevdi eyleyeceği cinayet mahkemesine ve muhakemeleri Mahkemei temyiz ve müsteşarın kezalik vazife ve memuriyetine müteallik tahkikatı yine Adliye vekilinin memur edeceği zata ve lüzum veya meni muhakeme kararı itası Temyiz istida dairelerinden birisine ve muhakemesi Temyiz ceza dairesine aittir.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Temyiz mahkemesi hâkimlerinden birinin vazife ve memuriyetine taallûk eden cürmünden dolayı mustantik sıfatile tahkikat icrası Adliye vekâletince tensip olunacak Temyiz reislerinden birine ve müddeiumumilik vazifesi başmüddeiumumiye aittir. Başmüddeiumumî hakkında tahkikat icrasında müddeiumumilik vazifesi dahi rüesadan biri tarafından ifa kılınır. Ceraimi şahsiyeleri hakkında da bu usul caridir. Cinaî cürmü meşhut ahkâmı umumiye tâbidir.

OTUZ İKİNCİ MADDE — Tahkikat neticesinde Mahkemei temyiz Ceza dairesince lüzumu muhakeme kararı verilirse evrak Divanı âliye sevkedilmek üzere Adliye vekâletine gönderilir.

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Gerek efrattan olsun ve gerek hâkimlerin gayri memurini Devletten bulunsun hâkimlerin kanunen cürüm teşkil eden fiillerinde aslen ve feran zimethal olanlar hakkında usulü tahkik ve mercii muhakeme hususlarında hâkimlerin tâbi bulunduğu ahkâm cereyan eder.

Muvakkat maddeler

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Kuzat mektebinden mezuniyet ruusu alıpta ikinci maddede yazılı sair şartları haiz olanlar, Darülfünun Hukuk fakültesinden mezun bulunanların haiz oldukları hukuka maliktirler.

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Adliye meslek mektebinden çıkıpta ikinci dereceye kadar terfi eden müstantıklardan üçüncü dereceye geçmek için terfi levhasına ismi geçenler Hukuk fakültesinde veya mektebinde okunan derslerden imtihan vererek ehliyet gösterdikleri takdirde hâkimlik sınıfının sair derecelerine tayin olunabilirler. Meslek mektebinden çıkmamış olan müstantıklar dahi bu usule tâbidir.

OTUZ ALTINCI MADDE — Adliye meslek mektebinden çıkıp ta icra memurluğunda üç sene iyi hizmet etmiş olanlardan Adliye vekâletince tayin edilecek usul ve şerait dairesinde yapılacak imtihanda kazananlar, üçüncü mertebe icra muavinliğine tayin ve bu kanun üzere birinci sınıf icra reisliğine kadar terfi edebilirler. Meslek mektebinden çıkmayıp ta bu gün müstahdem bulunan icra memurları dahi bu usule tâbidir.

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Temyiz mahkemesi Cümhuriyet merkezine gelinceye kadar sekizinci maddede yazılı salâhiyeti haiz olmak üzere intihap encümeni, müsteşarın reisliği altında teftiş heyeti reisi ve zat ve hukuk ve ceza işleri müdürlerinden tereküp eder.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Bundan evvelki madde mucibince teşekkül eden intihap encümeninin tevbihten maada inzibat muamelelerine müteallik kararlarına alâkadarları tarafından vuku bulacak itirazlar, Temyiz mahkemesi reisleriyle başmüddeiumumiden mürekkep bir heyetçe tetkik olunur. Bu heyetin vereceği karar katidir.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Mülga istinaf mahkemesi reisliği ve azalıkları müddeiumumilik ve muavinliklerinde hizmeti geçmiş olup ta bu kanunun meşriyeti tarihinde müstahdem bulunmayanların kazanmış oldukları haklar mahfuzdur.

KIRKINCI MADDE — İşbu kanunamugayir ahkâm mülğadır.

KIRK BİRİNCİ MADDE — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren meridir.

KIRK İKİNCİ MADDE — İşbu kanunun icrasına Adliye vekili memurdur.

3 mart 1926

<i>Cümhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	4 - III - 1926 tarih ve 1/814 numaralı tezkere ile
<i>Berayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müsrir Cümhuriyet Riyasetinden mevru tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	8 - III - 1926 ve 4/229
<i>Müzakerati ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası</i>	:	Cilt Sayfa
	:	21 86
	:	22 253,279,312:326,340:348
	:	23 51:55
<i>İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numaraları</i>	:	965,982